

ՆԱՄԱԿ ԶԱԼԱԼ-0711013

9 յունիսի

Այսօր Զալալ-Օղովը փողոցի մէկովը անցկենալի՛ երկու անծանօթ հայ գիւղացիներ արտում ու տիսուր գէմքով մօտեցան ինձ ասելով. «աղա ջան, չես գիտի. Երբ պէտք է պրիտաւը սարերիցը գալոց նրանց բացասական պատասխան տալուց յետոց հետաքրքրութիւնս շարժվեցաւ և ուզեցի իմանալ թէ ովկեր են դոքա և ինչ գործ ունեն պրիտավի մօտ. Նրանցից մէկը պատասխաննելով, որ Լոռու գաւառակի Շամուտ գիւղից են և ցաւ ունեն յայտնելու պրիտաւին, մենքնեց դէպի ինձ արտասուաթոր աչքով մէկ թուղթ և ասաց կարդա ու իմացիր, աղա ջան:» Թուղթը կարդացի, որով շինական կառավարութեան տանուաէրը յայտնում էր Լոռու պրիտասին, որ Ղազախի գաւառի թուրքերը ցերեկ օրով շամուտեցի երկու մարդու իրանց գիւղից մօտ բռնել և կապել են, ու նրանցից մէկին քաջել տարել են մուժ անտառը, ասելով «քո արինը մեղ հալալ է» իսկ միւսին թողել են մէկ թուրքի հսկողութեան տակ, գուցէ և նրան յետոյ պէտք է տանէին սպաննելու. և այդ կապածը միջոց է գտել փախչելու, իսկ միւսը անհետացած է և չէ գտնվում մարմննը: — Այս քատմանի թուղթը երբ կարդացի առաւել հետաքրքրեցաց և կամեցայ այս գիւղացիներից գործի բոլոր հանգամանքը իմանալ մանրամանօքին, իսեղծ գիւղացիները չէին կարողանում զսպել իրանց հեկեկոցը և արտասուռքը. Կերջապէս նրանցից մէկը պրեկով իր աշքերը ասաց. «այս բռնված և փախչող աղան ես եմ, իսկ անհետացած տղան այս ընկերոջ եղացըն էր. մենք, ասաց նա, Շամուտ գիւղից ենք, այս վերջին տարիներս Ղազախի թուրքերի տուած անտանելի նեղութիւններին չը դիմանալով, ցրվեցանք զանազան գիւղերի. ևս և իմ ընկերը եկանք Արդարի գիւղը և այս օրերս գործ ունենալով Անփօրավար գիւղումը, որ Շամուտից երեք վերսու հազիւ հեռաւորութիւն ունի, մեր նոր եկած գիւղիցը գնացինք այստեղ և այստեղից վերադարձանք միւս օրը, գիւղիցը դեռ երկու վերսու չը հեռացած մեծ ճանապարհի վրա, մէկ ջրաղացի մօտ, բռնեցին մեղ զազախեցի Եանդուլ-օղի Մահամադը և Հախմերդին ու մէկ ուրիշ անծանօթ թուրք, կապեցին մեղ և կողոպտեցին, ընկերոջ կապած տարան մուժ անտառը ասելով «քեզ հիմա ցոյց կը տանք էմսիչու խօսքով գնալ և վկայութիւն տալ, քո արինդ մեղ հալալ է և մենք հենց քեզ էնմք մանգալի», իսկ ինձ կապած ճգեցին ջրաղացի մէջ և ինձ մօտ իրըն պահպան մնաց թուրքերից մէկը: Ինձ պահպանող թուրքը վրդովկած ել ու մուտք էր անում ջրաղացից և ես այդ հանգամանքից օգուտ քաղելով ջրաղացի ջրի ճանապարհով կարողացայ փախչել և իմաց տալ մերձակայ գիւղացիներին և Դսեղյաց շինական տանուաւերին, անտառներում խուզարկութիւն արին, բայց ընկերովից մէկ նշան անգամ չերեւեցաւ.»

պարսկերէն պէ ըկիւ ժէ տ? և լտ. Galbanum
որ տեսակ մը խէժ է և հայերէն կը առուի քաղցր
և ջարնոտ, կորուսած է խը առաջին վանկը բա
և ծնած է նոր բառ. մը գժատ, զոր բառազի
կը մեկնեն երկբայրար մոնզատ կամ մոռ կա
դեալ, և կմինեան կը գնէ իբր գլ. Sarcocolle,
է ուրիշ տեսակ խէժ օգտակար վիրաց, և որու
հայերէն լրանք Անծրութ, պարսկերէն էն զէ
րութ: Մասնաւոր փոյթ ունեցած եմ նաև գաղղի
րէն զանազան նշանակութիւն ունեցող բառերը
զիմաց հայերէն մի՛ և նոյն բառը չը կրկնելու, որ
մէ մնձ չփոյթութիւններ առաջ կուգսն, մանս
ւանդ գիտութեանց մէջ: Օրինակ իմն՝ Ս ան ձք
Երասսանակ բառերը, զորս մենք հիմա խառ
ի խուռն կը գործածենք Mors կամ Frein և Rê
nes ու Guides բառերուն համար, ես կը սեպհա
կանեմ Ս ան ձքը Mors-ի կամ Frein-ի, իսկ Երա
սանակը Rênes և Guides բառերուն, յենլո
ի վկայութիւնս նախնեաց:—Cuisse Hanche և Պե
տառերը, որ որիշ որիշ անդամոց անուանք են, ե
տրենք անդամ Ա. զ դր չեմ կոչեր, բնչակս կըն
միմնեան:—Abcès, Ampoule, Bourgeon, Clou
Echauboulure, Pustule բառերը, որ հոմանիշ ըր
պէ շատ հեռի են, ես կմինեանի պէս վեց ան
դամ Պալար չեմ անուաներ. — Ծ եշտ բառը կ
գանեմ Accent aigu-ի, որպէս զի Accent բառը
արենամ անուանել Ուրակ, և Accent grave-
մնէթեթ չփոյթաբանութեանք չը ստիպուիմ գոռի
եւ առ զներու, ինչպէս կընէ նմինեան 1):

1) Ոլորակ և Շեշտ բառերու նշանակութիւնն ասցայալ է ի նախնեաց. Թրակացւոյ քերականութիւնն կըսէ. «Ոլորակը են երեք. չեշտ, բութապահեր».

սրեալ ի միում օֆիսանի յառաջ խաղաք.)—
ունիր կամ Déchirer une blessure, Խարիսարել
էրո.—Couler à pleins bords, Գալ կամ հոսել
սրիւ և դարիւ. (Էմինեան Onduler բայի համար
դնէ. «Տատաննել, դարիւ և դարիւ գալ») Մի և
յն գաղղիերէն բային ըստ զանազան տեղեաց
յերէն այլ և այլ բայերով թարգմանուիլը մեր լե-
կին մեծ զարդերէն մէկն է. անոր համար յետ
bandonner բայը մեկնելու, Տալ զանձն, անձնա-
ուր լինել, կաւելացնեմ. s'Abandonner à la co-

Համարների միջոցով հրատարակել լոց. եթէ ուսւ թերթերից մէկը ստատպէր, օգտաւէտ կը լինէր: ակիս սխալը ուղղելը պարագ եմ լալ-Օղու ճանապարհի վրա մնուան, մնացածը կենդանի են և բժշ-
կութիւն
Ա.Մ.Ա.Կ ԽՄԲԱԳՐԻՆ
Զարեկքայ վանք 18 յունիսի
թղ № 91-ում կարդացի Գ.անձակի Ա. Ս. Յովիաննիսեամի պատաս- նամակի վերաբերմամբ: Ես թէ և ազգ—մասնութ մատնացոյց չեմ մէջ, սակայն նա այնքան բարի ացաւ ճմարտութիւնը. իմ բո- տողութիւնները իր վրա ընդու- այդ նամակով ճիգն է թափում գարանալ. դորա մասին կամնուում ամակս:
առիւ ունենանք ծանօթացնել քա- նանիսանցին իր բնական յատ- թերցող հասարակութեան և մի- ոյց տանք թէ որ ժամանակից է առում չարութիւն գործելու ցան- ինձ, մենք կասենք, և յայտնի է ուակութեան, որ այդ պարոնը դեռ- սեց իմ գործունէութեանս մասին ով վերաբերութեամբ գանգատ տալ րութեան և վերջինս ուղղեց Ս. ուութեան առնելով այդ գանգա- թղեց առանց հետևանքի: Եւ ծ իր անցեալ նախանձով կրկն ործել անցեալ տարվայ ինովր, և անք, ստացաւ մի պատուէր, որ ուախանի մէջ թէ մինօդը հրամա- լու ստոյդ տեղեկութիւն այն իրը թէ ես վաճառել եմ 10,000 ոյց պ. Յովիաննիսեանը փոխա- ըլ իսկապէս կատարելու, առում Փիր գիւղի տանուտէրին մի ոյց հետ...ինդրեցին միջնորդել մաշառ քննիչ ուղարկել բարե- ս նրանց ասածները յայտնեցի նրա մնաց մինօդի պահանջը: Ու- ղ է միայն այն, ինչ որ թելա- աղնիւ զգացմունքը և ոչ թէ ոնս, որ գուք գրում էք իր թէ քաղաքային հաշիւների մէջ թե- իսօվը գուք չէք հասկացել, ամենում հասկանալ. ես ասել եմ, ացըրել հաշիւը, ճնա զրէթէ ար-

ի յասումն. — s'Abandonner à
տանիլ յանառակութիւնս. — S'A-
our des femmes, Հարկանի ի
Abandonner à la joie, Հեղու-
ին. Շատ տեղ հարկ համարե-
աշունչ գրոց սեպհական ասա-
տրութիւններ, որոնք պիտանի
նութեան հոգեորական կամ բա-
պատճեն են l'Abomination de la
émissaire, amasser des Charbons
de son ennemi, les Ecailles

թիւնա։ Եթէ դուք խսկապէս ձեզ վրա էք յանձ-
նառու լինում այս հանգամանկը, պարտաւոր էիք
նախ և առաջ կամ յայտնել որ դուք պարտա-
կան չէք հաշիւ տալ Գանձակի հասարակութեան
և ոչ թէ միջնորդներով ու արտասուբռով ինդ-
ուել էք հաշտութիւն, և կամ ձեր հաւատարիմ
գործունէութիւնը հրապարակաւ յացնի առնէկը,
ապա ինքը հասարակութիւնը կարդարացնէր ձեզ,
և ոչ թէ այդպէս անխմաստ ու ծիծաղելի խօսքերով
քամտարակել թէ գունձակեցիք հասկացող են, և
ուրաքա կարող առանց անապատի ձայնի էլ հաշիւ
պահանջելք։ Կարծեմ սորան հետեւում է այն լաց
խող երեխային խաբելու միաքը թէ ըդուն խե-
ռք ես, Արշակ ջան, տես թէ ես քեզ ինչեր կը-
ուամ, սուս կաց, ես վ արդուհուն կը ծեծեմն, խեղճ
գունձակեցիք։ Մինչդեռ մնչք նոյնը վաղուց ենք ա-
սել, և այդ կարելի է եղրակացնել այն խօսքից,
հասարակութիւնը հաշիւ է պահանջում, ուրեմն
ասկանում է իր իրաւոնքները. իրաւունք է հաս-
անում արդեք և այն հաշիւ աալ խոստացող
գարունը, քանի որ նորա պարտածանաշութիւնը
արդութեան մէջ չէ։ Եւ եթէ արդարե, ձեր խօս-
քով, արտասաւելը մարդուն օգտակար է լինում
և անփումը, ուրեմն քաղաքում արտասուղները
մնչուշտ պատկանում են այն խմբն, որոնք մի-
նխորհուրդ և պախարակելի գործ կատարելուց
ետոյ արտասուբռով կամնում են անմեղ երեալ։
Արավիլուի եկեղեցապատկան տեղերը գտան-
ում էին հայերի ձեռքում, միթէ պիտի դժուա-
անացին հայերը սեփականացնել նորանց իրենց
այր եկեղեցուն, հայերը ու եկեղեցին մէկ մէկէ
տար չէին, մէկը մայր էր, միւսները զաւակունք.
Ինչդեռ դարձեալ իրենց օգտին պէտք է գործ
ամբէր նորա արդիւնքը, բայց պ. Յովհաննիսեանը
սում է որ, դժուար դրութեամ մէջ էր գտնիում:
և երբէք չեմ հաւատում, որ բարեպաշտ այդե-
էրերը ուրանացին եկեղեցու սեփականութիւնը.
թէ ընդհանրապէս ժողովուրդը դժուարանում է
ու սեփականութիւն համարել եկեղեցուն, շատ
արելի է, որ լինէր մի այնպիսի անձը, որ ներ-
ուստ այլապէս էր դրում հասարակութեանը—
ործի մէջ ունենալով իր գաղտնի նպատակը և
բատաքուստ այլապէս։ Այս դէպքում միայն հար-
աւոր էր գաղտնի նպատակ ունեցող պարուններին
արձատրել եկեղեցապատկան տեղը չորանպու-
ատնառով։ Ցանկալի կը լինէր իմանալ պ. Յով-
հաննիսեանից, որ եթէ նա իր ազգասիրաբար հա-
ստարիմ ծառայութեանց մասին վարձատրիցաւ
յայտնի գումարով, նոյնպէս վարձատրիցամնո-
ա, որոնք նորա հետ անբաժան աշխատակիցներ
ն։

դայի, թոփմա Մեծովիեցւոյ, Ֆրա Մարթինի, Ա-
պել Դավիթինեցւոյ պատմութիւններն.—Բժշկա-
ններ, որոնց գլխաւոր հեղինակն են Մինիթար
բացի, Ամիլիտոլվաթ Ամասիացի, Ասար Սեբաս-
տիոնի.—Սմբատ Գունդաստալի Անսիզն Անտաքոյ
Օրինաց գիրքը.—Վաստակոց գիրքը.—Քիմիա-
նութիւն (alchimie), որու բնագիրն կը պահուի
Հարիզ յԱզգային Մատենադարանին.—Բժշկարան
աստու կամ Զիադարմանութիւն, որ դժբախ-
րար թերի է և հաստարակուած է ի Բազմա-
վի, 1867, էջ 354.—Ոսկեփորիկներ, Երազա-
ններ, Տաղեր, Առակներ, Ախտարք, այլ և այլ
ձմունք և Մեկնութիւններ, և այլն։ Երանի թէ
որին հայերէնի վերաբերեալ գրաւորական գան-
ու, որ ամբարեալ են վանքերու մատենադարա-
ր մէջ, հաստարակէին ամբողջապէս մինչև յետին
ներանք համարուածը։ Հին նախնեաց լեզուն
բաւականի ճանչցուած և քննուած է, և հա-
սական չերևար որ մեզի ճանօթ գրաբարը զգա-
կերպով հարստանայ նորանոր ձեռագրաց գիւ-
լը. բայց ԺԲ դարէն սկսեալ մինչև Ժէ դարուն
Ջը համուող հայկական մանկեալ մատենագրու-
ան շրջանն կըսյ անդաստան մ'է, որ եթէ մշա-
կ, ճարտար ձեռքերէ, հաւասար եմ թէ պիտի
են անբաւ տոհմականք ի բարզաւաճանս հայ-
ւին։ Օրինակ մը տալու համար, ինչ պէտք է
ք գաղղիերէն se Cabrer (Ճիուն երկու ոսքի
ենելը. տճ. շախ գալ գ մա գ) և Ferrer
cheval) (Ճիուն ոտքը երկաթ գամել, տճ. նա լ
մա գ) բայերուն. մեղի ճանօթ գրաբարը չու-
շ միացն և ոչ միւսոց հաւասարագորները, բայց
ոնք հասենենու երեսն ուղարկուած են Ա

նալու սժուտ է արդեօք, որ տիրապուն այդ բանին գոհեց իր կովը, իւղը...բնչու։ Խ՞նչ անուն տաճկ այն մարդուն, որ իր ճակատի քրտինքով չէ սպասում իր օրականը։

Եթէ պ. Յովհաննիսեանը այնքան բարի է, որ հասկացել է թէ քանքի վիճակի անտառները զլխաւրապէս գտանիլում են անտառապետի իրաւասութեան տակ և կարօտ է նորա ճակատութեան առաւել, քան հոգեոր իշխանութեան, բնչու ուրեմն արդակս էլ չեն մտածում իմ հոսա անո ներ առաջ այդ մասին դիմել էր պ. Ամիրան Մանդինեանցը և իրաւունք ստացել որ հանգուցեալին պատւելու համար հոգեհանգիստ կատարվի եկեղեցու մէջ, բայց երբ վերջինիս պաշտօնակիցք յայտնել էին, թէ ճառեր և ազգային երգեր են պատրաստվում այդ մասին, հայր սուրբը աւելորդ է համարում միայն այդ վերջին պահանջը։ Ճշմարտութիւնն այս է, պարունակը, էլ ինչու էք դատարկ զրապատութիւններ ամսում։»

կերութիւնք լրջաբար ՚ի նկատ կառնո
Դպրոցամիրաց Արևելեան ընկերութեան ա
ազգօգուտ առաջարկութիւննեա:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԵԽ ԱՐԱՐԱՏԵԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Առեւ հաղորդում են ԱԼՔՓՍԱՆԴՐԱՊՈԼԻՑ. «Ցու-
իսի 14-ի գիշերը մեր հարուստ Զիթողցեանցի
ամս վերնայարկի պատուհանի երկաթները կոտ-
ելով, դուրս էին հանել նորա երկաթեայ գրա-
րկերը. բայց աւագակութիւնը չէ յաջողվել, որով-
տև լսելով այդ բանը օգնութեան են հասել. Ա-
պակիները արկու թողնում են պարտիզի մէջ և
ախչում»:

ծարիներէ ի վեր ծագած համաշխարհական
խլրութիւներու մէջ, որոյ Հայ ազգն ալ մասնա
կցեցաւ զանազան իրաւունք և շնորհչք ստո
նալու, իրեն համար ամենէ շահեկանն եղա
Արարատեան ընկերութեան աճումն ու Խլր
տումը; Մինչդեռ Պերինի գօնկրէի 61րդ յօ^ւ
դուռածը Հայաստանի հայերուն կեանքը և ինչք
պահպանելու ուրուագիծը կը պատրաստէ, միւ
կողմէ յիշեալ ընկերութիւնը անոնց ուսումնա
կան, քաղաքակրթական և բարոյական սկզբուն
քը հիմնելու գաղափարը կը տածէ և ուղարկա

ԱՐՏԱՔԻՇ ՏԾՈՒԹՅՈՒՆ

Գ. ՊՈԼՍԻ ՀՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Կիմանաւիք թէ Դպրոցասիրաց Արևելեան
կերութեան Տորէն խորհուրդն հրասիրեր է
արատեան և Կիլիկեան Գործադիր ժողով-
ըն, որպէս զի գպրոցական մէթոսներու և
ասպրըերու կարեօր խնդրոյ վրա ՚ի միասին
ըհրդակցելէ յետոյ, ընդհանուր ուսումնա-
ն հիմասգիր մը ընդունին ընկերութեանց
բժարաններուն համար։
Խչպէս կերեի, ասիկա առաջին ուսումնաց

կարօտին Հայաստանի շինութեան գործին մէջ
Առաջինին գործադրութիւնը մեծ մասամբ
ծէրութեանց քաղաքական յարաբերութիւնն-
աբ բերու բերմանքէն կամ լաւ է ըսել, հայե-
ռու բարի բաղդէն կախումն ունի; Խակ եր-
կրորդը ուղղակի ընկերութեան հաստատա-
նութենէն և սրտապինդ ազգասիրութենէն
կախումն ունի; Թող ներուի մեզ այժմ հայաս-
տանը մանուկի մը նմանցունել որոյ ստանուն-
անօթ յօդուածն է, դաստիարակն ալ ծա-
սօթ ընկերութիւնը այսինքն մարմինը կամ

լիւլժական գոյութիւնը՝ քաղաքականութեան,
հոգին կամ բարոյական գոյութիւնն ալ հայե-
ուն ձեռքն է; Մին և միւսը փոխադարձա-
ար պարտակից են մանուկին զարդացման;
ոս կէտ մը կայ զիտելու որ եթէ ստնտուին
զարտաւորութիւնը հային ձեռքը չէ դժբաղ-
աբար, գոնէ զաստիաբակինը գործադրել
ուլր խապառ իրմէ կախումն ունի: Աստի հա-
ար շնորհակալութիւն այն հայերուն որը
զացան այսպիսի ընկերութեան մը հիմնա-
բութիւնը նաև անսնց որը անխոնջ փայթով
անի միշտ կօգնեն կը միսիթարեն և այդ
աստիաբակը կը քաջալերեն իր աստանձնած-
արտաւորութիւններուն մէջ:

է երեք ընկերութիւններն, որոց գլուխը
գտնուին հմաւտ ուսումնականք և դասա-
ք, իրենց դպրոցաց համար միօրինակ հի-
սպիր մը հաստատելյաջողին, իրենց գործը-
այ քաջալերական օրինակ մը լինիլ ազգային
իշխանութիւն վարժարանաց համար, և միօրինակ կը ը-
թեան հաստատութիւնն յայնժամ աւելի
դրացած կը լինի: Ապէց զատ, կը կարծեմք
մի և նոյն դրութիւնն ընդունելով և հե-
աբար մի և նոյն դասապրերը գործածելով
եւալ երեք ընկերութիւնք կընան ինչ ինչ
ելորդ ծախքերէ ալ զատ մնալ: Երեք ըն-
ութեանց դպրոցներուն մեջ մի և նոյն ե-
ակաւ կը թութեան աւանդու մն ուրիշ
տոնի առաւելութիւններ ալ ունենալով, կը
ասակը թէ Արարատեան և Կիլիկեան ըն-

Հայ բանափրաց բառազիրք մը ընծայել եղած
որու մէջ հայերէն լեզուի հարստութիւնն իւր
ն, միջին և նոր տարրներովն ըստ կարի ամփո-
ռած ըլլայ. այս նպատակիս համելու համար
ըերտասանամենայ աշխատութիւն մը չէ կրցած
ոտնեցնել գիւ. և հնմա ոռ տառապա՛՛ Շե Տ.

ատի զարմանմ, մեծագույնար ծախսոց ինսդրը զիս
զարհուրեցներ, վասն զի գիտեմ որ հայ ազգն
իշն ժամանակ եռանդեամբ ընդունած է իւր մը-
աւորական զարգացմանն օգնող գործիները: Ան-
շտ գաղղիերէն-հայերէն բառապիրք մը իւր ա-
նազգի գիտութեանց անուանակոչութեամբն ոչ
աշափ անհատի մը, որչափ հայկական Ակադիմիոյ
կամ վիանականաց ակմբի մը գործն է, որոնց
լինակութեան առջև ամենայն ոք պարտական է
և խոնարհեցնելու. անհատի մը գործը ի մա-
բառապիրց ոչ երբէք օրէնքի ոյժ ունի. Բայց
միսիթարուեցայ և քաջակերուեցայ մոտածելով որ
է օր մը վիանող ժողով մը ուսենա ընձաւե-

զդիկերէնէ ի հայերէն ընտրելագոյն բառարան
թերևս իմ աշխատովմիւնա բոլորպին անպի-
ն չը դատուի: Արդէն կրդրէի պէս նշանաւոր
ւագիտի մը քանի մը գաղղիկերէն բառերու
մանն վրայօք իմ կարծիքներս յարգելը և իւր
ելուածին (Supplément) Մնացորդաց (Addi-
ս) մէջ միւելը 1): Համարձակեան թեհն կը պահ

8 Barbiton, Boucassin, Caraqué, Carnal,
dal, Chat, Chebec, Galipot, Orcanéte բառե-
Մեծանուն հեղինակին հաղորդած էի նաև Cen-
Colcotar, Èpinard և Pénide (կամ Alphénic)
երուն ծագումը: Censal, զոր մոռացմասր կը
նաև Sansal, է արաբերէնն սիմսար. Colco-
զոր կը համատե՞ք ո պարզ լի՞ Պար

բապէս մեծամեծ շնորհակալութիւններ, որոնք
իրենց բնատուր ազգասիրութեամբ ամեն պա-
րագայի մէջ դիտեն և կը սիրեն իրենց արենա-
կիննեռու ոռնեւ։ ԶԵՐ

Մշակ և Մեղու Հայաստանի լրագրաց գոնէ մէկ թիւր միայն, որոյ մէջ Արարատեան ընկերութեան նպաստ մը, հանգանակութիւն մը, հաւաքուած գումարի նշանակութիւն մը չը կենայ: Իուսաստանի հայաբնակ քաղաքաց և զիւղոց ամեն դասի և ամեն կարգի Հայ՝ նըս պաստառոր եղած է և հետզհետէ կրլլայ սոյն ազգաշեն և փրկարար ընկերութեան: Զօրա պետ, մեծամեծ, հարուստ, աղքատ հետզհետէ արձագանք կուտան իրարու՝ իրենց առատ և օրհնեալ նուերներով: Դպրոցը, վաճառատունը, աղքատիկ յարկը իրենց դուռները կը բանան Արարատեան ընկերութեան — Հայաստանի վերաշինութեան — Վարժապետ և աշակերու՝ համակամ և համոզի քսամինին և սիրտերնին կը նուիրեն Տաճկաստանի եղբայրներուն ազնիւ նպատակին օգնելու համար: Իուն Արուսիացին իսկ այդ պատիւը կընէ հային, իւր բաժինը կուտայ աշխարհաշինութեան բարձրագոյն նպատակը գովելով:

Յ.յս ամեն քաղցր մխիթարութիւներով լի
երբ հեղ մը Խզմբի և գրեթէ Տաճկաստանի
շատ հայերու անտարբերութիւնը մխաքերնիս
կուգայ, երբ կը տեսնեմք որ համաշխարհական
խլրտումներու մէջ այս ամենէ չնչին եղողին
ձայնը մինչև Ռուսաստան կը լսուի, և մենք
խուլ կը կենամք, իբաւամբ ամօթոյ պիտի դա-
տապարտուիմք Ռուսաբնակ հայ եղբարց առջև։

«ՄՃԱԿԻ» ՀԵՇԱԳԻՐՆԵՐ

ՄԻԶԱԶԳԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵՆԻՑ

ԲԵՄԼԻՆ, 20 յունիսի (2 յուլիսի): Մինիստր
ական տագնասով Հետզետէ ծանր բնաւու-
ութիւն է ընդունում: Ֆինանսների մինիստր
օքրէիսոր, երկրագործութեան և առևտրա-
ան մինիստր Թրիդէնտալ և ժողովրդական
ուսաւորութեան մինիստր Յակ Հրաժարա-
ան տուին:

Խմբագիր-Հրատարակող ԳՐԻԳՈՐ ԱՐԾՐՈՒԵԼԻ

ած կարծելու որ հայերէն լեզուի մէջ ալ ըրած
խտերս և տեսութիւններս պիտի ունենան իրենց
բժէքը: Թող հմտաք հայերէնի քննեն իմ բառա-
մաս, որ կարծեմ ընդարձակ ասպարէղ կը բանայ
այկարանական խուզարկութեանց. եթէ գտնուին
երութիւններ, յաջորդ տպագրութեան մէջ կ'ուղ-
եմ զանոնք. իսկ եթէ վկայուի որ շատ տեղ իրա-
սիր են իմ դիտողութիւնքս, զրած բառերս ընտիր
ծցդրիտ, զտած ոճերս և ասացուածներս՝ հայե-
ն լեզուին ծածկեալ կամ անցացտ հարստութեանց
ցտնութիւն, այս վկայութիւնս պիտի համարիմ
ծագոյն վարձատրութիւն իմ բազմաթիւ և բազ-
ֆան երկուս:

Ենձի հետ թղթակցիլ ուզողը բարեհածի հետեւ երիստակառ պարզածէ

M. Néandre N. de Byzance

Նորայր Ե. Բիւզանդացի
Seghpos khan, Galata,
CONSTANTINOPLE

սոսէ հնարյուած բառ, է արաբերէն, և ես գը-
ծ եմ Վենետիկոյ Միկրօպարեան Յ. Յ. Հարց
ստան ձեռապիլ մը մէջ, որ գրուած է 1307-ին,
վալսի մելիսութեամբ, «Կալվատոար, այրած ար-
ազ օխթեցի». Épinard, զոր կը ստուգարանէ
ու բառէն, և ես նշանակած էի արևելեան ծա-
մ ունմասը, պրս. սիփան ախ, արք. իս ֆա-
ճ, հ. ապանախ. Pénide, զոր կը հանէ-ին. բի-
օն բառէն, և ես դրած էի պրս. ֆանիտէ
և ըլլալ, որ Միկրօպար Հերացւոյ բժիշաբնն
գրուած է «Իմենիստ շաքար»:Այս չորս բառե-
ն համար իմ կարծիքս յիշել զանց ըրած է լի-
ք, փառ զի Յաւելուածն վերջը Պ. Մարսէլ Տը-
ալ ճիշդ նոյն ստուգ արանութիւնները գրած
ու Dictionnaire des mots d'origine orientale

